

A vizsgált mérkőzések európai és NBA élvonalbeli „szoros” (5 pontnál kisebb különbségű) bajnoki mérkőzések.

Eredmények

A negyedik negyed, illetve az utolsó labdabirtoklás alatt a játékosok dobószázaléka nagymértékben csökken, a büntető dobás, ami a legbiztosabb dobástípus, nem bizonyult megbízható pontszámnövelő eszköznek, amire az előnyben és a hátrányban lévő csapat is kritikus döntéseket épít fel.

Következtetések

A kosárlabda mérkőzések kiélezett helyzeteiben az edzők és a játékosok is hajlamosak könnyebben döntési csapdába esni. Az edzők nincsenek felkészítve arra, hogy a racionális döntésnek megfelelő taktikával küldjék fel a csapatokat.

Kulcsszavak: kosárlabda, sportanalitika, dobások

A labdarúgókapusok posztválasztásának motivációs háttere

Zab Tamás, Czakó Attila, Németh Zsolt

Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar
Sporttudományi és Testnevelési Intézet, Pécs

E-mail: zabt@gamma.ttk.pte.hu

Bevezetés

Sokunk gyermekkori emlékeiben jelen van az a jelenet, amikor foci előtt az képezte a vitatémát, hogy ki legyen a kapus. Bár kevesen vállalták magukra szívesen ezt a pozíciót, mégis időről-időre folyamatosan feltűnnek azok a szereplők, akik megtalálják a szépséget ebben a speciális és egyedi pozícióban, kutatásunk középpontjában ők állnak.

Anyag és módszerek

A magyar bajnoki rendszer minden osztályából érkezett kitöltés, ezáltal lehetőség nyílt rá, hogy a különböző osztályokban szereplő kapusok motivációit összehasonlítsuk. Bár abból az alaptézisből indultunk ki, hogy a hazai kapusokra hasonló motivációt befolyásoló tényezők hatnak, tehát az országon belüli regionalitás nem elsődleges szempont; a kitöltők nagy része Délnyugat-Magyarországon tevékenykedik, tehát kutatásunk tekinthető e régió motivációs állapotfelmérésének is. Az adatokat Excel program segítségével értékeltük ki.

Előzetes céljaink között szerepelt az, hogy a témára jellemző sztereotípiák mögé lássunk, és felfedjük a kapuskiválasztás főbb motivációt. Kíváncsiak voltunk rá, hogy milyen összefüggések vannak a kapusok életkora, edzésszáma, iskolai végzettsége, csapatban betöltött szerepe, anyagi megbecsültsége, kapusedzőjével való viszonya és motivációjuk között. Munkánkat egy online kérdőív összeállításával kezdtük, amely részben saját szellemi termékünk, részben Paic és munkatársai által közösen alkotott magyar nyelvű sportmotivációs skála (H-SMS). Utóbbi kérdéssor valid jellegű, ezt a megkérdezettek általános motivációjának megismerésére alkalmaztuk, míg az általunk feltett kérdések inkább a poszt-specifikus jellemzőit és problémáit vizsgálták.

Eredmények

Munkánkkal sikerült bizonyítanunk, hogy férfi és női kapusok sportmotivációja között különbség tapasztalható, anyagiakkal kapcsolatban motivációs eltérést nem figyeltünk meg. Bajnoki rendszerek között sem találtunk összefüggést.

Következtetések

Az alapvető általános sportmotivációt nem befolyásolja az anyagi megbecsültség, sem a jelenlegi bajnokság színvonala. Azt reméljük, hogy kutatásunk hasznos információkkal és gondolatokkal fog hozzájárulni a szakmában dolgozó edzők látókörének bővítéséhez, és hosszútávon valamennyivel hozzá tud járulni a labdarúgókapusok helyzetének és motivációs állapotának pozitív irányú változásához.

Kulcsszavak: labdarúgás, sportmotiváció, labdarúgókapus

Népiskolai testnevelés a Horthy korszakban

Zombory István György

Magyar Olimpiai és Sportmúzeum – Nemzeti Sportközpontok, Budapest

E-mail: gyizombory@sportmuzeum.hu

Bevezetés

A világháború utáni évek lassú normalizálódásával az ország művelődéspolitikájára a kulturális és szellemi felemelkedés a magyar kultúrfölény megteremtése volt jellemző. Ez me mutakozott az oktatásban, ezen belül a testnevelés oktatásában is. A testnevelés oktatás módszerei jelentősen gyarapodtak és összetettebbé váltak. Egyre fontosabbá vált a fizikai felépítésre gyakorolt hatások, az esetleges visszavág reménye miatt. Ezen eszközök változásait, alakulását szeretném röviden bemutatni a népiskolai oktatásban.

Anyag és módszerek

Az előadás a Néptanítók Lapja évfolyamainak (1918 – 1944) anyagára támaszkodik.

Eredmények

A hazai testnevelés és sport fejlődésének jelentős állomása volt a Tanácsköztársaság időszaka. Mint mindenben a sporttömegesítése jellemezte ezt az időszakot. A sportpályák, tornatermek megnyíltak a tömegek előtt, a sportolás mindenki alapvető joga lett. Az iskolai testnevelés reformja, a testnevelőtanár-képzés korszerűsítése is tovább folytatódott. Nagy László: „A magyar közoktatás reformja” c. művében foglalta össze többek között az intézményesített testnevelés szerepét.

A testnevelés ügyének reformja 1921-ben Karafiáth Jenő nevéhez fűződik. Az általa kidolgozott törvénytervezet (1921. évi 53. tc.) hívta a Levente-alaptörvénynek, amely bár továbbra is burkoltan katonai jellegű volt, mégis nem előrelépést jelentett a hazai testnevelés fejlődéstörténetében. Ez előírta: 21 éves korig a kötelező testnevelést.

Bély és Kmettykö tevékenységének köszönhetően elkészült egy merőben újszerű tananyagelosztás is. Rendszerükben a svéd, dán, német és angol testnevelési hagyományokat is felhasználták.

A testnevelés oktatás fejlődéséhez nagymértékben hozzájárult Klebelsberg 1924-ben kiadott utasítása, amelyben három központi feladatkör kapott nyilvánosságot.

A korszak meghatározó döntései voltak a Magyar Királyi Testnevelési Főiskola létrehozása, amely ekkor még a Pedagógium épületében, társbérletben működött, azonban a polgári iskolai tanárképzés Szegedre helyezésétől önálló épületet kapott; heti óraszámok emelése, részletes tanmenetek kidolgozása és az iskolai testnevelés szabályainak megalkotása.

Sajnos a 30-as években az erőteljes jobbratolódás és a háborúra való készülődés időszaka volt, amely magával vonta a testnevelés további militarizálását, amit legjobban az órák számának emelkedése mutat. Ezekben az években jól nyomon követhető a testnevelés funkcióinak részbeni torzulása. Fontos kezdeményezés volt a népiskolák nyolcosztályos bővítése. A gondolat már a húszas években felmerült, de akkor a gazdasági nehézség volt a megvalósítás akadálya. Az 1940. évi 20. törvény elrendelte a nyolcosztályos népiskolák létesítését, de a háborús viszonyok hátráltatták ennek tömegessé válását.

Következtetések

A testnevelés oktatása az iskolákban, köztük a népiskolákban is azt a célt szolgálta, hogy a tanulóknál kialakuljon egy jó fizikai, szellemi és teljesítőképeség, különös figyelemmel a revízióra és a háborús készülődésre.

Kulcsszavak: népiskola, népoktatási törvények, testnevelés